

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 98.

Ljubljani, v petek 1. maja 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem prične se nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubše vabi

upravnništvo.

Naročnina razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Zatiranje Nemadjarov na Ogrskem.

Gotovo se noben narod v Evropi huje ne zatira, nego se nemadjarški narodi na Ogrskem. Turki niso tako hudo gospodarili v nobeni deželi, nego gospodujejo Madjari, ki hočejo veljati še za olikan narod. Ker sami vedno bolj izumirajo, napenjajo vse sile, da bi pomadjarili vse druge narodnosti na Ogrskem. Vse jim mora služiti za sredstvo madjarizacije. Ne brigajo se za § 44. ogrske ustave, ki vsem narodnostim zagotavlja enakopravnost. Na Ogrskem je ni instance, kjer bi ubogi Slovak ali Srb skliceval se na ustavo, mogel dobiti svojo pravico.

Kje drugje je mogoče, da bi narod broječ tri milijone duš, ne imel nobenega zastopnika, kakor ga nimajo Slovaki na Ogrskem? Nenavadno zvito so-stavljen volilni red zagotavlja Madjarom večino v zbornici poslancev. Tako pride v nekaterih madjarskih krajih že na 4000 prebivalcev jeden poslanec, dočim v slovaških in rumunskih krajih še-le 50.000 prebivalcev voli jednega poslanca. Zbornica v Budimpešti torej nikakor ni izraz pravega narodnega mišljenja na Ogrskem, državni zbor v Budimpešti ni zastop ogrskih narodnosti, temveč le zastop mad-

jarskega naroda. Od tega zbora niti Slovan, niti Rumun nema pričakovati pravice.

Vse javne službe na Ogrskem so v rokah Madjarov in madjaronov. Slovak še dela ne dobi v državnih tovarnah in pri železnicah, če neče zatajiti narodnosti svoje. Vsi dostojanstveniki na iztočnem Ogrskem so Madjari vsaj po mišljenju, če ne po rodu, dasi od Szegedina do rumunske meje biva le kacic 600.000 Madjarov nasproti 3 milijonom Rumunov. Pri tem naj omenimo, da je v deželah krone svetega Štefana več Rumunov nego v rumunski kraljevini, pa vendar nimajo skoro nobene pravice.

Posebno je pa zgodovina Slovakov zgodovina trpljenja. Ta narod je silno veliko žrtvoval, da bi se ubranil madjarskemu nasilstvu. Če pomislimo, kako slabi so kraji, v katerih biva slovaški narod, reči moramo, da težko najdemo še kak drug narod, ki bi toliko žrtvoval za narodne namene. L. 1863. si je bil osnoval „Matico“ in takoj prvo leto je pristopilo društvu 5000 članov. Zavod se je lepo razvijal in mnogo pripomogel k razvitju slovaškega slovstva. To je bôdlo v oči Madjare in dné 12. novembra 1875. leta se je izdal ukaz, da se mora ta zavod razpustiti. Pa ne to zadosti. Dasi je v pravih bilo jasno določeno, da ima poslednji občni zbor odločiti, kako se porabi premoženje, če se društvo razpusti ali pa preneha, vendar je vlada samovoljno pograbila vse premoženje tega društva v znesku 150.000 gld. Slovaki vzdržavali so sami tudi več gimnazij in tudi te gimnazije je omenjenega leta doletela jednaka osoda. Za svoje postopanje pa v Budimpešti niso imeli celó nobenih pravih povodov. Kar reklo se je, da se med Slovaki razširja panslavizem, pa so se zavodi razpustili. Če je to res, tega ni nobeden preiskaval. Kdo si bode pa tudi s takimi stvarmi ubijal glavo. Kadar gre Slovanom kaj škodovati, takrat se na Ogrskem ne ozirajo na pravico, temveč tedaj vlada le surova sila.

Leta 1883 jeli so ustanavljati kulturna društva ki imajo jednak namen, kakor zloglasni „šulferajn“ pri nas, seveda s to razliko, da „šulferajn“ dela za ponemčevanje, kulturna društva ogrska pa za pomadjarjenje.

Delovanje teh kulturnih društev je pa še mnogo nevarnejše, nego je „šulferajn“-ovo, ker jih podpira vlada. Neka prebrisana glava v Budimpešti je tudi iznašla, da imajo ta društva blizu jednak smoter z razpuščenim slovaško „Matico“, in res hitro so se odločili, da se je premoženje, ki se je oropalo „Matici“, dalo jednemu takemu društvu. Kaj tako kri-vičnega se pač le na Ogrskem more pripetiti.

Posebno je pa Madjarom bilo trn v peti, da imajo nekatere narodnosti ogrske avtonomno cerkveno upravo. Ta zakonita cerkvena uprava je bila nekak jez proti madjarizaciji. Ali tudi v tem oziru je jelo že zmagovati madjarsko nasilje. Najprej so bili Srbom vrinili pokojnega metropolita, ki je bil madjaron z dušo in telesom. Tega moža jim je vlada vrinila, ne da bi bil zakonito izvoljen.

Po njegovi smrti se je pa madjarski vladi celó posrečilo, da je pri volitvi prodrla s svojim kandidatom. Tako sedaj cerkvena avtonomija služi Madjarom za potujčenje Srbov. Pošiljajo se jim duhovniki, ki so navdušeni madjaroni, in nekateri še dobro srbski ne znajo. Tudi v srbske šole, ki so v cerkvenih rokah, začela se je vrvati madjarščina. Nič bolje se ne godi pravoslavnim Rumunom. Nedavno je v Feldru s silo moralo orožništvo varovati madjarskega duhovnika, katerega so poslali Rumunom proti njih volji. Bil je krvav boj, pri katerem je bilo ubitih deset Rumunov.

Sedaj se pa pripravljajo Madjari, da uničijo cerkveno avtonomijo protestantskih Slovakov. Sklenili so, da se v Budimpešti skliče sinoda avgsburške konfesije. Slovaki so takoj dobro slutili, da bodo na tej sinodi v manjšini in da se bode ta sinoda sklicala iz vse drugih, nego iz verskih ozirih. Da zares ne gre za cerkev, je že vidno iz tega, da je bilo

LISTEK.

Pripovedke sv. Cirila, moravskega apostola

s kritično preiskavo dokazov o njih istinitosti, objavil Komorant Simon Perzieh. (Poslovenil Gašpar Majar.)

(Dalje.)

5. Pripovedka.

Dokler živiš v deželi umrljivosti, boj se vedno in povsod!

Lačnega, sêmtertja letajočega krokarja ugleda iz svojega skrivališča lisjak, ravno tako praznega želodca. Dobro prepričan, da tare krokarja huda lakota, prileze skrivaj, da ga ni nihče opazil, iz svojega brloga in se potuhne, kakor bi bil mrtev. Oči je imel odprte in božjastno zavite, kakor bi bile obsteklele. Dihal je skrivoma, da je bilo komaj opaziti. Noge je stegnil od sebe. Rep je mlohavo ležal na zemlji. Skratka, tako prekanjeno je znal položiti vsaki del telesa, da ni bilo mogoče spoznati ukanljive zvijače živečega, in vsak bi moral verjeti, da ni nikakoršnega življenja več v njem. Tako ležé se pokaže nič manj navihanemu krokarju, da bi si ga vjel za slasten obližek. Toda krokar je bil prav

tako previden in zviti; ni hlastnil navidezno mrhovino, ampak ostro jo je zrl iz daleč, da bi se prej prepričal, se li ni lisjak, ki prekosi krokarja v prekanjenosti, le potuhnil. Vedoč iz skušnje, da se dihanje v prsih ne dá tako lahko zatajiti, ker se dihanje v pljučih nikoli ne ustavi, opazuje pred vsem, dobro zveden v umetelnosti raztelesovanja, prav natančno prsi mrhovine, ki ne morejo skriti dihanja. Tako je prišel prekanjenosti na sled; — vzame v kljun precejšen kamenček ter ga spusti lisjaku na nos. Lisjaka premaga bolečina, hlastno skoči kvišku, — krokar mu pa kliče: „Zdaj si skusil, da ne vidi krokarjevo oko nič slabše od lisjakovega. Če je tvoje oko opazilo mojo lakoto, je bila pa tudi mojemu sumljiva tvoja zvijača. Da ti pa še bolj po resnici povém, vedi, da sem v svojem življenju izkopal oči ne le jednemu lisjaku, ki je tako ležal, kakor ti tukaj.“ — Srdito odgovori lisjak: „In jaz nisem na ta način zasačil le jednega krokarja in ga slastno pojužnal.“ — Na to ga vpraša krokar: „Zakaj si mi hotel kaj takega storiti? Ali si morebiti mislil, da nisem vajen lakote trpeti, ko mi vendar treznost ohrani živahnega duha, brezmerne pa omrači. Da ti bolj razločno povém: Preželjna lakota omrači razumnost in previdnost.“ — Na to odvrne lisjak: „To že davno sam vém, vém pa tudi, da sicer pridni Homer tudi včasih zadremlje. Celó bi-

ster um se vedno ne sveti in moč duha si ni zmiraj jednaka. Saj je vendar že mnogo najbolj učenih v nesrečo padlo, ko so se manj učeni, pa previdni v sreči ohranili. Sicer toliko razumno kaže zadene po neprevidnosti smrt, ko uide miška krvoločni podlasici, ker je čuječa in zamaš se razgrinja mreža pticam pred očmi (Preg. 1. 17.). Ker bi pa vendar rad zvedel, zakaj sem ti zvito nastavljal zanjko, vedi, zato, ker ni nobene zvestobe mej tatovi, če je le mogoče. Pojdi torej svojo pot, in boj se vselej in povsod, in bodi čuječ v previdnem strahu.“ — Nato se ločita.

Nravne pripovedke sv. Cirila.

23. Kogar si enkrat razžalil, tega se vedno boj!

Nekoč je silno gladen lisjak taval sem ter tje okoli, da bi našel kaj živeža, in stopi neprevidoma in nehoté na kako ležečo v soteski. Jezna in razdražena vgrizne lisjaka v nogo. Ta se dolgo ne pomišlja, ter jo tudi vgrizne in tako sta bila besno razjarjena eden na drugega, — vendar pa gresta kmalo vsak svojo pot, da si poiščeta zdravila. Ne dolgo potem zadeneta zopet vkupe in kača pomneča bolečine, snujoča maščevanje, skrije svoj notranji srd, prijazno pozdravi lisjaka, toda polna zlobnih naklepov ogovori ga še bolj prekanjeno: „Predragi

dobro sto let, odkar se ni sklicala ta sinoda. Pod predsedstvom škofa Baltika, ki je veren Slovak, je sklenil konvent avgsburške konfesije v Požunu, da se ne udeleži te sinode.

S tem so hoteli preprečiti, da bi sklepi omenjene sinode ne veljali za Slovake.

Zakonito je namreč določeno, če se kak okoliš sinode ne udeleži, da zanj sinodni sklepi nimajo veljave. Seveda, vse to stoji lepo na papirju, ali vladna glasila ogrska pa že pišejo, da se bode temu uporu že naredil konec.

Pričakovati je torej, da bodo Madjari jeli tudi Slovakom rušiti cerkveno avtonomijo, da dobé tako tudi cerkev v roko, da bode delala za njih smotre, in ne dvomimo, da se jim bode to posrečilo.

Madjarizacija bode v bližji prihodnosti na Ogrskem gotovo vsled takih nasilnih razmer precej napredovala, posebno ker se bodo otroci že s tretjim letom v detiščih jeli obdelavati za madjarsko kulturo. Iz teh zavodov izšli bodo novi renegati, ki bodo vzgojeni takorekoč na troške države v tujem duhu, kakor nekdanji turški janičarji. Naposled pa so janičarji jeli biti nevarni turški državi in so izpodkopali njeno silo; podobno osodo pa smemo tudi prorokovati Madjarom. Vsaka sila le nekaj časa traja. Če je turška sila jela pešati, bode tudi madjarska, saj je glavna razlika mej Turki in Madjari le ta, da so prvi bili močni, poslednjih moč pa obstoji le v potrpežljivosti onih, katere zatirajo.

Govor princa Al. Liechtensteina pri občnem zboru katoliškega šolskega društva na Dunaju.

(Konec.)

Ali se je ta neugodni položaj krščanskih Nemcev sedaj predrugačil? Gotovo! Zadnje mesece sem si nabral skušnje. Kdor obično trideset do štirideset shodov, na katerih je zbranih na tisoče ljudi, ta vé bolje soditi o pravem mišljenju dunajskega prebivalstva, kakor pa katerakoli ekscelencija v uradu (burna pohvala), ki dobiva svoje informacije od oficijoznih časnika (burna pohvala in veselost), katerih že leta ne trpé pri shodih dunajskega ljudstva. (Živahna pohvala.)

Shodov, katere sem obiskal, udeleževale so se vse vrste mestnega prebivalstva: rokodelci, trgovci, uradniki, učitelji, profesorji, zdravniki, hišni gospodarji; akoravno se je na teh shodih v prvi vrsti govorilo o gospodarskih vprašanjih, vendar se je naglašala tudi potreba krščanske šole (glasna pohvala); to zahtevo so vedno z veseljem pozdravljali.

Ta veseli prevrat je naravna posledica vrlega postopanja naše dunajske duhovščine. Njej vsa čast! To so takti in pogumni možje, poljudni in svojemu poklicu zvesti duhovniki. Takoj so si pridobili srca našega ljudstva.

Naša dunajska duhovščina je dobro spoznala, da kraljestvo božje sicer ni od tega sveta, da pa se svetovna vprašanja, ki izpolnijo velik del časa, v

mnogem oziru tičejo cerkve, ker je za vse čase in za ves svet postavljena. Naša dunajska duhovščina je hitro spoznala, da se mora zavzeti za socialno vprašanje vsled dolžnosti svoje svete službe. Posnemala je vzglede najboljših dóbe krščanskega srednjega veka, ni se čutila omejeno le na pastirski poklic, temveč je hotela razširiti nauk Zveličarjev tudi na polje javnega prava in narodnega gospodarstva. (Dobro!) Posnemala je vzgled, katerega so ji v sedanjosti dali škof Ketteler in kardinala Manning in Gibbons. (Pohvala.)

V skupnem boju našega poštenega delavskega stanú proti izsesavanju mobilnega kapitala se je naša duhovščina kakor jeden mož postavila na stran delavčev; zmerno in previdno je porabila svojo veljavo, da je ljudstvo poučila, navdušila in za volitve združila. Praktično krščanstvo je duhovščina dunajskemu ljudstvu podala kot pomoč v nadlogi; deset božjih zapoved je obrnila na gospodarsko postavodajo, nauk, da je treba moliti in delati, pa tudi v pótu obraza zasluženi kruh braniti proti lakomnim, nepoštenim postopačem. (Dobro, dobro!)

To je vleklo in ogrelo ljudstvo. Ko je ljudstvo spoznalo, da se duhovniki ne vrivajo zaradi vladodrželnosti, temveč hočejo iz ljubezni do pravičnosti sodelovati poleg sposobnih voditeljev iz neduhovskega stanú za obrambo zatiranega ljudstva, uvidelo je tudi, da so duhovniki prepotrebne podpore njegove omike, da so meso od njegovega mesa, kri od njegove krvi.

Od tega časa sedi duhovnik pri vsakem shodu na častnem mestu na strani drugih za vodstvo poklicanih neduhovnikov, zastopnikov posestva, pridnosti in inteligence, in če duhovnik stopi na govorniški oder, srčno ga pozdravijo. V tej meri, kakor se je duhovščina potegnila za materijalne pravice našega ljudstva, zavedlo se je to vrednosti svojih duševnih blagrov, čutilo je nagon, da svojim otrokom vero križa za življenje vtisne v srce in reši, to vero, ki reveže in bogatine stavi na zemlji v jednako vrsto kot otroke božje, v nebesih pa reveže pred bogatine. (Živahna pohvala.)

Želje dunajskega prebivalstva gledé na ljudsko šolo so naslednje: Otroci naj se ločijo po veroizpovedanju (glasna pohvala), ter poučujejo od učiteljev, ki so njihove vere in v verskem oziru zanesljivi. (Pohvala.) Krščanskemu nauku naj se odloči več časa, na versko vzgojo obrača večja skrb. (Dobro!)

Naše ljudstvo hoče šolo, kakoršna je na Bavarskem, Saksonskem, Virtemberškem in Pruskem, kjer so štiri do šest ur odločenih na teden za veronauk in svetopisemske zgodbe; šolo, v kateri sta si duhovnik in veren učitelj jednaka ter si pomagata v nadlogi, da vzgajata otroke za poštene kristijane. (Dobro!)

Naše dunajsko prebivalstvo je popolnoma prijazno šoli, hoče osemletno šolsko dolžnost, ter vé, da je vednost moč, ki je slabejšemu podpora proti premoči kapitala, akoravno mu ne zadostuje v varstvo. (Dobro!)

Naše dunajsko prebivalstvo je sedaj toliko omikano in poučeno, da se ne dá trapiti od židovskih časnikov, češ, da nemški kmet v planinskih deželah zahteva iz nazadnjaštva olajšanje šolske dolžnosti.

Dunajsko prebivalstvo dobro vé, da se razmere po deželi bistveno ločijo od mestnih in industrijskih. Privoščí našemu kmetu ono olajšanje, katero zahteva njegova revščina in gospodarske razmere. Sedaj vé, da so šole po deželi v veliki večini, in šestdeset odstotkov ljudskih šol sploh, jednorazrednice, v katerih vkupe sedé šest- do štirinajstletni otroci, v katerih torej osemletna šola ne more imeti primernih sadov, in bi torej odpomogel le poldnevni pouk, razdelitev otrok po starosti.

Torej vidite, da je namen ljudske šole, katerega želé Dunajčanje in sploh prebivalstvo na Nižjem Avstrijskem, praktično tisti, katerega naglašajo verni katoliki. To zahtevajo krščanski socialisti in nemški nacionalci. Torej sta si stranki prav blizu, treba je, da se spoznata. Ko sta jedini, mogli bodeta svojo voljo izvršiti; Avstrija jima bode hvaležna za krščansko šolo in socialno reformo. (Pohvala.)

A do tedaj je še daleč. Dokler pa to ni mogoče, je velika zasluga katoliškega šolskega društva, da na postavni podlagi z žrtvami in trudom podpira krščansko vzgojo mladine. Ima že lepe vspehe, ustanovilo je zavode, ki so vzgledni. Prosim, podpirajte to društvo. (Dolgotrajna živahna pohvala.)

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Notranje dežele.

Adresa. Nadrobna debata o adresi se v osku hitro nadaljuje. Malo daljši razgovor je bil pri točki o trgovski pogodbi z Nemčijo. Slovenski poslanec Šuklje je priporočal malo bolj zdržljivo obliko. Poslanec Trojan je bil zato, da bi se izrazilo, naj bi se za zvezo z Nemčijo odškodovalo v materijalnem oziru. Ko so temu ugovarjali Herbst, Demel in poročevalec, vsprejel se je predlog poročevalčev z nekaterimi stilističnimi premenami. Glede valutnega vprašanja predlagal je Kaizl, da naj bi se, kakor hitro je mogoče, valuta uravnala, ali ta predlog je bil odklonjen, ko se je Bilinski izjavil, da se je treba v tem oziru previdneje izjaviti.

Levičarji bodo torej le predložili svojo addresso. S tem je izrečeno, da o onem složenem delovanju, katero se je pričakovalo v vladnih krogih, ne bode ni sluha ni duha v zbornici. Borba se začne pri adresni debati in bode trajala do konca legislativne dobe ali pa do razpusta državnega zbora. Nemci se ne spotikajo toliko nad adresno poslanca Bilinskega, temveč le iščejo vzroka, da takoj nastopijo svojo pot. Plener in tovariši vedó, da bi morali popolnoma zatajiti nazore svoje, ko bi hoteli hoditi z desnico. Ni pa treba misliti, da bode v državnem zboru borba le o narodnih in verskih vprašanjih, temveč še hujša utegne biti v narodnogospodarskem pogledu. Liberalci se bodo odločno upirali, da bi se kako omejila moč kapitalizma.

Vnanje države.

Ruski židje se zopet v večjem številu izseljujejo v Ameriko. Posebno iz jugozapadnega kraja jih je letošnje pomlad že mnogo se izselilo, drugi se pa že pripravljajo na odhod. Izseljujejo se pa le židovski rokodelci, ali razni židovski mali trgovci, katerih bi se Rusi najraje znebili, pa nečejo zapustiti Rusije, ker ne upajo, da bi se jim v Ameriki tako dobro godilo, kakor v Rusiji. Severnoameričani so preveč prebrisani trgovci, da bi mogli židje v Zjedinenih državah slepariti. Zaradi tega pa ni pričakovati, da bi židovski mali trgovci izstavili Rusijo, naj uvaža vlada proti njim še tako stroge naredbe.

Rusija in Francija. Francoski tovarnarji sklenili so, da bodo svoje blago pošiljali preko Odeze naravnost v Srednjo Azijo in od ondot dobivali surovine. V Odesi bode centralno skladišče blaga. Osnovala se bode borza za blago. Francozi si prizadevajo, dobre odnose z Rusijo izkoristiti v narodnogospodarskem oziru, če že ne morejo Rusije pripraviti, da bi se z njimi zavezala proti Nemčiji. Francosko blago se bode v Rusiji in Srednji Aziji hitro udomačilo, posebno ker je solidnejše izdelano nego nemško.

Rusija. Rusko postavodajstvo se sedaj bavi s tem, da se času primerno premené postave o pravicah nezakonskih otrok. Zlasti se hoče olajšati posinovljenje nezakonskih otrok. Ta stvar je pa mnogo važnejša, nego bi si kdo mislil na prvi hip. Ne le, da je število nezakonskih otrok po večjih mestih silno veliko, temveč v predelih Rusije živi tudi več milijonov staroobredcev, katerih zakoni od države niso priznani, ker se nečejo dati poročiti od pravoslavnega duhovnika. Vsi otroci iz teh zakonov naravno veljajo za nezakonske. Da je ta stvar velike važnosti, kaže tudi to, da se je rusko časopisje že več let bavilo z njo. Ves čas se je pa kazalo dvojno mnenje. Konservativna staroruska stranka je hotela, da ostane vse pri starem, zapadnjaki so pa priporočali vredenje tega vprašanja v jako liberalnem zmislu. Vlada pa si je izbrala zlato srednjo pot, ki bode najprikladnejša ruskim razmeram, ne bode kvarna pravnosti, pa bode vendar dosedanjim nepriklanam kolikor je moč v okom prišla.

Natalija. Tudi ruski listi se zanimajo za srbsko kraljico Natalijo. Slovanofilska glasila se odločno potegujejo za prava kraljice. Tako piše „Denj“, da imata skupščina in vlada pač pravico zahtevati od kraljice, da se ne meša v politiko, nikakor pa nemata pravice odrekati jej kraljevih časti. Kraljice iz Srbije drugače nemajo pravice odstraniti, če se jej dokaže politična agitacija. Dosedaj pa kraljici družega dokazati ne morejo, da je storila nekaj brez-taktnih neumnosti, ki neso kaznjive. Ko bi kraljico iztirali s silo, ima pravico proti vladi začeti tožbo zaradi rušenja ustave in srbski zakon preti z ječo uradniku, kateri bi iztiral srbskega državljana brez dokazane krivde. Regenti prav delajo, dokler branijo kraljici mešati se v politiko, ali krivično bi postopali, ko bi jeli določevati, koliko mesecev sme kraljica bivati v Srbiji, koliko mesecev pa mora biti v inozemstvu. Vlada najbolje stori, če pusti kraljico na miru in se manj zanima zanje, potem bode to vprašanje samo od sebe izginilo. Misli li srbska vlada na osodo mladega kralja, ko hoče postopati z njegovo materjo tako, kakor bi ne smela z nobeno srbsko državljanko?

Alzacija in Lotaringija. Nemški list „Grenzboten“ je nedavno hudo grajal nemško upravo v Alzaciji in Lotaringiji. Očita se vladi, da je s slabim vladanjem pritirala tako daleč, da so Alzacani sedaj bolj francoski, nego so bili po nemško-francoski vojni. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ je v obširnem članku skušala ovreči trditve zgorej

ravno zdajle sem te iskala, da bi najino razdrto prijateljstvo zopet poravnala s poljubom miru; kaj bi bilo namreč umrljivim tukaj na zemlji dražje, bolj zaželeno in blažje, kakor ljubi mir? V zvezi miru se živi varno in pokojno; vse, kar živi, cvete brez motenja in pravične postave vzdržujejo vse v najlepšem redu. Mir je občni in splošni blagor. Lisjak pa še veliko bolj previhan, kakor kača, jej odgovori z njenimi besedami: „Res, mir je nebeški blagor, če je odkritosrčen; če se pa za njim skriva zalezovanje in hlimba, potem je slepeča luč; življenje, ki nosi v sebi smrt, — sladek strup. Naj torej ostane tvoj ljubi mir s teboj; zakaj kjer se še vedno spominjajo razžaljenja, tam le dremlje jeza, ki snuje maščevanje, ki se zvito skriva, dokler ne najde priložnosti, da izbruhne. Tvojega srca ne vidim, držim se pa pravil razuma, po katerih prav dobro spoznam v tvojih prsih skriti, besni srd. Odkritosrčni mir nikdar ne spominja na prestalo zlo; dozdevan mir ga ne more nasproti nikdar pozabiti. Rahla mirovna zveza včasih vedno še nazaj misli na stara žaljenja. Zatorej se je vedno bati razžaljenja in se ga varovati; kjer žalitev ni pozabna, jeza ne minljiva, je pričakovati maščevanja in milost je okorna. Tako so se bali bratje egiptovskega Jožefa celo v starosti, katerega so bili žalili v mladosti.“ — To izgovorivši zapusti lisjak svojo sovražnico.

omenjenega nemškega lista, pa se ji ni posebno posrečilo. Za dokaz, da se Alzačani prijaznijo z nemško upravo, navaja samo znano alzaško deputacijo, ki je bila prišla v Berlin, in pa pesmi nekega ne posebnega znanega alzaškega pesnika. Na deputacijo se ne gre sklicevati, kajti imela je le namen, izposlovati neke trgovske ugodnosti in je torej gotovo nastopila pot, po katerem je najlažje mislila doseči svoj namen. Ne sme se pa misliti, da so vse besede odposlancem šle zares od srca. Posamezen pesnik, opevajoč nemštvo, pa še ni izraz mnenja prebivalstva in je tudi lahko, da so njegove pesmi bile le najete. Treba bode še družih dokazov, da se preveri svet, da so Alzačani zares zadovoljni s svojimi razmerami.

Nove evropske zveze. Velik francoski list je, razmotrovaše sedanji evropski položaj, prišel do sklepa, da se bode trodržavna zveza kmalu razdrla in se bode potem Italija bolj približala Angliji. Ker se Francija in Rusija vedno bolj zblížujeta, prišlo bode do sledečih državnih zvez: 1. Anglija in Italija; 2. Nemčija in Avstrija; 3. Rusija in Francija. Francoski list misli, da bi na ta način se najbolje zavarovalo evropsko ravnotežje. Ruski listi so tudi zadovoljni s temi kombinacijami, ali vendar pristavljajo, da bode Rusija stopila le v tako zvezo, katera bode najbolj ugajala njenim interesom, kar bode pa še le pokazal daljši politični razvoj.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Jurija pri Zagorji ob Savi, 30. aprila. Ker vredništvo „Slovenca“ od vseh krajev naše ljube domovine sprejema dopise in jih priobčuje svojim čitateljem, upam, da tudi mojega skromnega dopisa, oziroma popisa v koš vrglo ne bode. Naj bode ta v pohvalo ljudem, kateri toliko žrtvujejo za čast božjo in blagor občine in v spodbudo drugim, da bi ravno tako ravnali.

V našem kraju imamo podružno cerkev čemšeniške farske — cerkev sv. Jurija. Že prijazna lega njena na malem stožkastem griču mika potnika po naši dolinici idočega, da stopi do nje in če si jo še od znotraj ogleda, gotovo se mu bode toliko prikupila, da jo bode pri vsakej priložnosti obiskal. To je uzrok, da je tukajšnje ljudstvo sezidalo v njenej obližji že leta 1854 farovž, ter si tudi od takrat preskrbljevalo duhovnika. Sedaj imamo tu marljivega, za božjo čast preunetega, upokojenega župnika č. g. Fran Jeršiča. Dasi bolehen in že v letih, vendar opravlja neutrudljivo vsa cerkvena opravila. Prebivalci iz vasi Izlake, Prhovec, Podlipovec in Šemnika pa pridno obiskujejo vsa opravila, tako, da je cerkev vedno polna; skrbé pa tudi za njeno olepšavo.

Leta 1884 kupili so s prostovoljnimi darovi dva nova zvona, katera tehtata 1388 kg.; tretji zvon — prej velki — vglasil se je s prvima in dobili smo milo doneče zvonjenje, katero dela vso čast zvonarju g. Samassi. Zvonova sta stala 1833 gld. 85 kr., druge priprave pa gotovo še toliko, da so dosegli vsi troški svoto 2000 gld., katere so občani v dveh letih poplačali. Pa to jim ni bilo dovolj. Po vstrajnem prizadevanju č. gosp. Jeršiča darovali so zopet toliko, da se je leta 1889 napravil lep tabernakelj, katerega je prav lično in umetno izdelal g. Fran Osolce v Kamniku po primerno nizki ceni. Tudi razumniki so delo hvalili, ker se lépo ujema z altarjem. Umetnik je tudi za mali denar prenovil in pozlatil soho M. B. čistega spočetja in postavil jo v omarico okrašeno z lepimi okraski in steklenimi stenami in vrati. Denar so nabrala dekleta iz zgoraj navedenih vasi. Takoj na to jel je naš gosp. župnik delovati na to, da se napravi soha sv. Jožefa, čegar podobe ne sohe dosedaj v naši cerkvi ni bilo. Možje in žene nanosile so v farovž kmalu 56 gld. in g. Osolce napravil je za 50 gld. soho sv. Jožefa z Jezusčkom, s palico in lilijo v ravno takej omarici, v kakoršni je M. B. Ostalo je torej 6 gld., kateri so bili zopet osnova za napravo prepotrebnega božjega groba. Predno popišem napravo tega, naj še omenim, da so v adventu pr. l. napravili novo mašno knjigo, katera je stala blizu 30 gld. Treba je bilo zopet le prošnje našega gosp. župnika in zopet je bil jeden kinč več v naši cerkvi.

Kakor sem že omenil, imamo v naši cerkvi vsa opravila in velikonočna tudi. Ker je tu sv. Rešnje Telo, bil je zelo potreben spodoben božji grob, kajti stari je bil že zelo slab. To potrebo sprevidel je najprvi naš g. župnik in zopet ni miroval, dokler ni z uteto besedo omehčal radodarna srca naših občanov, in glej, 14 dni pred Veliko nočjo bil je božji grob tu. Malo je tako krasnih na Kranjskem. Od te trdke imajo ga le na Vačah, v Komendi, na Črnučah in v Kopanju. Naredil ga je g. Ed.

Zbitek v Olomucu na Moravskem iz brušenega transparentnega, raznobarnega mozaik-stekla. Ni mogoče opisati vtis, katerega napravi ta božji grob na gledalca. V zatemnjej cerkvi vzdiga se pred tabo prazen križ, čez katerega je obešena tančica. Pod njim molita globoko upognena angelja, spodaj pa leži v steklenem grobu, kakor v polmrazu mrtev Izveličar. Vse to — razven sohe Jezusove — je iz stekla, katero razsvetljuje od vzadaj mnogo svetilk. Sveti mir, črna tema okrog tebe — pred taboj pa krasen lesk — magično razsvetljen božji grob, to vpliva tolikanj na srce, da — bodisi kdor si hočeš — bodeš padel na kolena ter — molil. Kakor je krasen, ni drag; stane 247 gld. in drugo pomnožilo je troške na 274 gld. Gotovo lep znesek, kateri dokazuje in spričuje, kako uneti so občani omenjenih vasi za božjo čast, ker so takoj na opomin gosp. župnika uvideli, da prejšnji božji grob res ni bil dostojen. Sami so toliko donesli, da je že vse plačano, da še več, — ostalo je celó okoli 30 gld. Ta znesek bode zopet temelj k napravi kapelice za božji grob. Prebil se bode namreč na listni strani cerkve zid, ter tam prizidala kapelica, v kateri bode božji grob vedno stal. Zdaj je shranjen v sobi tukajšnjega farnega dvorca, tako sestavljen, kakor je bil v cerkvi, ter ga more videti, kdor želi.

Da se je torej v naši cerkvi vse to in še mnogo drugega, kakor obhajilna miza, velikonočna sveča itd. napravilo, gre v prvi vrsti čast in zasluga tukajšnjemu upokojenemu gosp. župniku. Ves njegov trud je v to obrnen, da povzdigne lepoto hiše božje in s tem verski čut v srcih vernih. Vsa čast pa tudi tukajšnjim prebivalcem, kateri vsako leto toliko darujejo, dasi niso ravno bogatini; pa Bog jim vrača sproti in zato se lahko vsako leto nekaj napravi.

K sklepu naj omenim še obeh za tukajšnjo cerkev delujočih umetnikov, ter jih po izreku gosp. župnika vsem onim lahko priporočim, kateri bi si taka in jednaka dela omišljevali. Za danes naj bode dovolj — pri priložnosti še kaj iz naše prijazne dolinice.

Iz Doline pri Trstu, 28. aprila. Včeraj vršila se je slavnost, naznanjena že pred nekoliko dnevi v „Slovenca“. Prijazna Dolina, posebno veliki trg, okoli katerega razvrščena so poslopja, v katerih se ima širiti ljudska dušna in svetna omika, in varovati in pospeševati ljudsko blagostanje — to je župna cerkev, narodna šola, nadžupanski urad, c. kr. pošta, čitalnica, župnišče — bil je ves v zastavah narodnih in cesarskih; čez pota, vodeča v srce Doline, postavljeni slavoloki povedali so mnogoštevilnim tujim gostom, da slavnost ta velja našem duhovnemu očetu, ki že 25 let neutrudljivo in uspešno dela pri nas ne samo na cerkvenem, ampak tudi na narodnem in gospodarskem polju, prečastnemu kanoniku, vitezu Juriju Janu. Redkokedaj je kdo tako srečen, da bi ob enem praznoval toliko in tako pomembnih prilog, kakor jih je praznoval naš slavljenec, namreč svoj god, in to 70. god, petindvajseto obletnico dejanjske in župnijske službe v Dolini, cesarsko proslavljenje z viteškim Franc Jožefovim redom, in da je bila mera čez in čez zvrhana, došlo je pismo kardinala Rampolle, naznanujoč slavljenec podelitev blagoslova svetega očeta. Kdo bi se torej čudil, da so Dolinci veseli tega dneva in svoje veselje skazovali ne samo s streljanjem in zastavami, ampak posebno s tem, da so se mnogoštevilno zbrali pri slovesni sveti maši, katero je z asistenco ob deseti uri daroval isti slavljenec. Ni se čuditi, da je ta dan posebno vesel in imeniten za šolsko mladino; saj je bil slavljenec prav do letos ud okrajnega in predsednik krajnega šolskega sveta. Prav je rekla mlada šolarica (županova hči), ki ga je v vezani besedi pozdravila posebno v imenu šolske mladine:

„Oj danes pa vesel je dan,
Ponosen nanj je naš vaščan,
Raduje se ga vsa Dolina,
Posebno šolska še mladina.“

Tribuna, kjer je slavljenec prejel poklon in čestitke domačih korporacij, občinskega starešinstva in šolske mladine, bila je postavljena pred cerkvijo. Z nje mogel je slavljenec z enim pogledom videti vse poglavite kraje, ki so priče nepozabnih njegovih zaslug v 25. letih tukajšnjega bivanja. Videl je cerkev in zadovoljno mu je moralo postati srce, ker vsa njena notranja krasna oprava kliče mu: Dilexisti decorem domus Domini; a tudi za dušno lepoto skrbel je z vnetostjo pri rednem pastirovanju in z izvanrednimi sredstvi, posebno z dvakratnim sv. misijonom, ki so ga imeli oo. jezuitje. Na drugem

kraju stoji lepa šolska zgrada in opominja na vse delovanje njegovo, ki je bil tolikoletni član okrajnega in istočasno predsednik krajnega šolskega sveta. Menda so redki kraji, vsaj v Istriji ni je občin, v kateri bi bilo toliko šol, kakor jih je v dolinski nadžupaniji. — V Dolini so trije razredi, v četrt ure oddaljenem Boljuncu enorazrednica, v Borštu, ki je od Boljunca oddaljen le eno četrto ure hoda, zopet šola, v Ricmanjih zopet šola, in tako dalje po drugih oddaljenih podobčinah. Koliko skrbi je za ustanovitev in ohranitev tolikih šol, mogle bi nam povedati kake druge občine v Istriji, v katerih po tri ure hodá ne zadeneš na redno šolo. Res je, da ima pri šolah največje breme občinsko starešinstvo; no ravno tukaj najdemo zopet našega slavljenca, ki je prav do zadnjih let bil zmiraj ud, in recimo odkritosrčno, duša njegova. Slavljenec je bil, ki je osnoval za občino koristne predloge in z železno vstrajnostjo privedel k zvršetku. Posebno je na to delal, da pri občanah obudi in utrdi narodnega duha; v to svrhu ustanovil je čitalnico v Dolini, kateri je bil dolgo let predsednik. Kako je z narodnostjo, vidi se posebno pri volitvah v državni ali deželni zbor. V koprskem okraju bila je dolinska nadobčina prva, ki je poslala narodne volilce na volišče, njim na čelu bil je vselej naš slavljenec; za dolinsko občino potegnile so ena za drugo sosedne občine, da je zdaj izvolitev narodnih poslancev povsem zagotovljena. Ob času taborov tudi Dolina ni zaostala, in to posebno po prizadevanju slavljenca viteza Jana; spominska piramida na sredi trga pričala bo še poznim potomcem, s kakšnim navdušenjem zahtevalo je na tisoče zbranega naroda od Boga in cesarja potrjene pravice, in navduševalo se za narodnost svojo, za ožjo in širšo domovino po starem našem géslu: „Vse za vero, dom in cesarja.“ Da, vsestransko je bilo delovanje slavljenčeve, zato pa tudi ni bil znan samo pri domačem ognjišču, ampak, kakor je resnično povedala pozdravljajoča ga šolarica:

„Slovelo Njega je ime,
Prek naše občine mejé.“

Glas o njem šel je dalje in dalje, dokler „Do Beča je zaslul, — O delih Njega Car je čul — Ter poslal je v zaslug priznanje, — Mu viteško odlikovanje; — Ta čast, ta sreča je velika, — A vreden si je, naša dika!“ — Tako razlagala je mlada deklamatorica, a druga tovarišica podala je slavljenec krasen šopek z besedami: „Spominek šolske je m'adine, — Kličeče iz sreč globine, — Ostani nam, kar si nam bil, — Učitelj, odgojitelj mil, — Bog živi našega dekana, — Gospoda viteza nam Jana!“ — In gromoviti: živio! živio! razlega se po Dolini. Pri slavnosti pričujočih je bilo mnogo prav odličnih gospodov, kakor deželni šolski nadzornik pl. Sabladski, c. kr. okrajni glavar koprski, en svetnik c. kr. deželne nadsodnije v Trstu, c. kr. okrajni sodnik koprski, en gospod iz Rima in okoli 30 duhovnikov, med njimi dva vrstnika slavljenčeva, štirje kanoniki, dva tudi iz sosedne nam Kranjske. Iz Rima prejel je slavljenec v dar prekrasen srebrn križ, prekrasno olepšan z mozaiki.

Dnevne novice.

(Dijaška akademija.) Zanimanje za dijaško akademijo, ki se bode letos odlikovala vzlasti po novem gimnazijskem orkestru in izbornem mešanem in moškem zboru, obsezaajočem skoro 190 pevcev, je tako obče, da opozarjamo slavno občinstvo, naj si prej ko prej oskrbi vstopnice, ker jih sicer ne bode več dobiti. Prošnja revnih učencev ni ostala glas vpijočega v puščavi, temveč polno odmeva v blagih srcih neštevilnih prijateljev mladine. — K včerajšnji konečni skušnji pripustili so se brezplačno vsi tisti dijaki-nepevci, kateri bi sicer ne mogli plačati vstopnine, da bi je njih revnost in redutne dvorane omejenost ne izključevale od srce blažečega glasbenega vžitka. Učinek zborov in sviranja na gosli in klavir bil je velikanski. — Vstopnice se dobivajo pri g. Tillu v Špitalskih ulicah. Preplačila se hvaležno vsprejemajo.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca aprila vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 410 strank 149.552 gld. 1 kr., vzdignilo pa 232 strank 95.934 gld. 57 kr.

(Odpoved.) G. Fr. Robič, profesor na mariborskem učiteljskišću, in c. kr. okr. nadzornik ljudskih šol v mariborskem, šentlenartskem, slov. bistriškem in šmarijskem okraju, je odložil nadzorstvo, ker ga zadržujejo posli v državnem in deželnem zboru. Gg. učitelji teh okrajev so mu izrekli pis-

meno zahvalo za dosedanje vspešno njegovo delovanje.

(Petindvajsetletnico) danes praznuje obče znani ljubljanski trgovec in podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice, g. Ivan Perdan, ko je pričel svojo trgovino. Odličnemu narodnjaku želimo še mnogo let!

(Grozna nesreča) se je včeraj na Ježici zgodila. Okolu dveh popoldne gre več otrok in z njimi dve dekleti, v štirinajstem letu starosti, k Savi vrbovje rezat. Dekleti hoteta reko prebresti in na drugo stran iti. Nista pa še na sredi vode, že valovi poderó eno, in v tem trenutku zgrabi ta svojo tovarišico in jo s seboj potegne v valove, ki so ju odnesli. Drugi otroci so zbežali, blizo pa ni bilo nikogar, da bi jima bil pomagal. Dobili ju še niso.

(Avancement pri c. kr. deželni brambli.) Stotnik R. pl. Zergollern, poveljnik brambovskega bataljona št. 24, je imenovan za majorja; stotnik druge vrste E. Baar pri bataljonu št. 25 v Ljubljani je imenovan za stotnika prve vrste; nadporočnik E. Stramlitsch pri bataljonu št. 24 v Novem Mestu je imenovan za stotnika druge vrste.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so darovali ti-le gg.: Dr. J. L. in J. L., duhovnika ljubljanske škofije, po 5 gld., Anton Kupljen, notar v Crnomlju, 2 gld., Jožef Apih, prof. v Novem Jičinu, 2 gld., K. Svoboda, inženir v Idriji, 3 gld. V imenu društvenega odbora in visokošolcev izrekamo najtoplejše zahvalo rodoljubnim dobrotnikom.

(V Mariboru) se osnuje jutri društvo z namenom, da skrbi za tiste jetnike, ki so kazen prestali, in sicer da jim preskrbi službe, v katerih se morejo poboljšati in postati pošteni udje človeške družbe.

(Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) bode tudi letos oddajal modro galico za škropljenje trt proti peronosperi, toda le družbenim udom.

(Cirkus Amato.) Naprošeni smo, da objavimo naslednje naznanilo: Ker se je vreme na boljše obrnilo in hoteta brata Amato v suhem stanju odpreti cirkus, bode prva predstava v torek dne 5. maja ob 1/2 8. uri zvečer.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela naslednje pismo:

„Pošiljam Vam sto goldinarjev, katere darujejo župnjani zagorski družbi sv. Cirila in Metoda. Posebne zasluge, da se je ta svota nabrala, imajo: blagorodni gospé Dragica Milačeva in M. Dimnikova ter marljivi gospodje odborniki „Zagorskega Sokola“. Vsem tem torej javna in pristréna zahvala! — Ta dar na domovinski altar se mi zdi zato toliko večje vrednosti, ker so se tukajšnji rodoljubje poleg skrbi za domače društvo „Sokol“ spomnili i vsakemu Slovencu ljube družbe sv. Cirila in Metoda. — Župnija Zagorje ob Savi bo postala torej (vsled § 4. družbenih pravil) pokroviteljica družbi sv. Cirila in Metoda; zastopnikom pri obnem zboru pa bode oni, kogar izbere in pooblasti društvo „Zagorski Sokol“. — Ker slavna družba sv. Cirila in Metoda skrbno čuva najdražje naše svetinje: sveto jedino prav vero in narodnost slovensko, želim prav srčno, da bi se kmalu uresničil nasvèt, da postane vsaka slovenska župnija pokroviteljica družbi sv. Cirila in Metoda.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Breč, župnik.

Pri Sv. Lambertu, dné 26. aprila 1891.“

Veselo vest Slovincem naznanjajoč želimo hvaležnimi čutili to, kar želi darovati gospod pošiljatelj, uprav najbolj mi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi dne 2. vel. travna t. l. II. redno javno zborovanje poletnega tečaja 1891. sè sledečim vspešdom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo revizorjev, a) blagajne, b) knjižnice. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo odbora ad hoc. 5. Slučajnosti. Lokal: Restauration zur Weinhecke, Klosterwiesgasse 5. Gostje dobro došli!

(„Svetišče Matere Božje na Trsatu“) je naslov novi molitveni knjigi, katero je povodom šeststoletnice spisal P. Hrisogon Majar. V knjigi, ki obsega nad 600 strani, opisuje pisatelj zgodovino božje poti na Trsatu in Marijine hiše. V drugem delu je obširen molitvenik. V knjigi je tudi več podob, ki kažejo Mater Božjo in zgodovinske dogodke. Knjiga se dobiva pri M. Gerberju v Ljubljani; vezana

Izdajatelj: Anton Kržič.

v usnje z zlato obrezo po 1 gld. 15 kr., brez zlate obreze po 1 gld.

(Duhovne vesti s Koroškega.) Presvetli cesar imenoval je škofovega dvornega kaplana in konsistorijalnega svetovaleca č. g. Karola Elslerja za korarja celovškega stolnega kapiteljna. — Za kaplane gredó č. gg. v Marijanišču: Val. Podgore v Pliberk, Matej Ražun v Železno Kaplo, J. Tiefenbacher v Zgornjo Belo; in semeniški duhovniki: Matija Kandolf v Št. Vid, Fil. Streiner k Sveti Hemi, Janez Strieder v Volšberk. — Štefan Ogerčnik, kaplan pri Sv. Hemi, pride kot provizor v Malocirkno. —rn.

(Pri občinski volitvi) v Mengeši je bil za župana izvoljen g. J. Levec, za svetovalece pa gg. M. Stare, Anton Skok in J. Gregorec.

(Tolovajstvo.) V noči od sobote na nedeljo je čevljar J. Schwab, ki je nedavno prišel iz graške kaznilnice, vlomil v klet krčmarja J. Zechnerja v koroškem predmestju v Mariboru. Gospodar ga je zalotil, hudobnež pa mu je razparal trebuh ter se ustavljal tudi redarjema, ki sta ga z veliko silo spravila zopet pod ključ.

Telegrami.

Pulj, 30. aprila. Nadvojvoda Viljem se je pripeljal nadzorovat topničarstvo.

Dunaj, 1. maja. Mesto mirno, vreme lepo, policija je delavcem dovolila izlet v Prater, toda ne v večjih gručah. Vrniti se morajo iz Pratra ob 7. uri zvečer. Stražniki ne smejo pustiti skupaj večjih oddelkov. Tudi iz dežele dohajajo ugodna poročila. Dopoldne je bilo 42 shodov delavcev, na katerih so govorili o osemurnem delu, splošni volilni pravici, o svobodi tiska in zborovanja. Vsi shodi so se mirno vršili in končali z resolucijo, ki obsega zahteve pariškega kongresa. Ob 10. uri dopoldne se je cesar peljal po schönbrunski cesti, kjer je na stotine delavcev hitelo k zborovanju, v odprtem vozu v dvorno palača. Delavci so s spoštovanjem pozdravljali cesarja. Poročila iz dežele zatrjujejo, da so se mirno razšli delavski shodi. Tudi iz drugih držav dohajajo enaka poročila.

Praga, 1. maja. Shod mednarodnih socialistov na otoku je bil slabeje obiskan, ko minolo leto. Ob 10. uri dopoldne je bilo k večjemu 5000 oseb, med temi več žensk. Delavci sami so vzdržavali red. Oblastvo je prepovedalo razobesiti rudečo zastavo.

Opava, 1. maja. V ostravskih in karvinskih premogovih jamah delajo. Le v dveh Salmovih jamah so se nekateri delavci ustavljali. Vojaki so zasedli vse vhode, sicer je mir.

Pariz, 30. aprila. Armada je za vse slučaje dné 1. maja pripravljena. Prodajalci orožja so dobili povelje, da dné 1. maja zapró prodajalnice.

Peterburg, 30. aprila. Pripeljala sta se knez črnogorski in kneginja Milica. Na kolo-dvoru so ju pričakovali veliki knezi Vladimir, Aleksij, Jurij Mihajlovič in Evgen Leuchtenburški.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—78)

DOM IN SVET.

št. 5. izšel je z naslednjo vsebino: 1. Doktor Janez Gogala, ustanovnik „Marijanišča“. Spisal — e—. 2. Divje deklice. Zl. A. H. 3. Gostačeva hči. Piše T. 4. Podobe iz naroda. II. V uboštvu. Spisal Slavoljub Dobrávec. 5. Človeška srca. Spisal Kasjanin. 6. V babilonski sužnosti. (Po 136. psalmu) Zložil A. H. 7. Vrbica. Zl. J. —ek. 8. Prazgodovinske izkopine po Slovenskem. Priredil V. S. 9. Sv. Lucija na Primorskem kot prazgodovinsko grobišče. Spisal A. C. 10. Lepota v prirodi. Sp. Severus. 11. Trioleti.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

X.—XII. Zl. M. O. 12. Spomini s planin. II. Planincu. Zl. A. M. 13. Paperki staroslovenski. Piše P. Ladislav. 14. Tvar in lik. Spisal —č—. 15. Žutraj. Zl. M. O. 16. Porabne misli o slovenščini v govoru in pismu. Piše F. S. Lekše. 17. „Ruska biblioteka“ in naši prevodi slovanskih izvirnikov. Spisal V. B. 18. Doma in po svetu. Pregled prosvetnega gibanja narodov. 19. „Ave Maria“. Zl. A. K. 20. Slovestvo. 21. Raznoterosti. — Slike: 1. Dr. Janez Gogala. 2. Marijaniški otroci pri delu. 3. Sv. Lucija ob Soči. 4. Odkrivanje prazgodovinskega grobišča pri sv. Luciji ob Soči. 5. „Ave Maria“. 6. Rimski dostojanstvenik.

Tuji.

29. aprila.

Pri **Maliču**: Tandler, Schmidt s sinom; Wiessauer, Herman, Lemperger, Fischer, trgovci; Franki, z Dunaja. — dr. Turn, Karol Braune, trgovec z usnjem, in Braune, trgovec, iz Kočevja. — Rziha, potovalec, iz Prage. — Meller iz Trsta. — Hanusch, logar, z Notranjskega. — Grill, okrajni glavar, iz Litije. — Zorzenor iz Bistre.

Pri **Stonu**: Dolenc iz Kranja. — Meden iz Begunj. — Grünbaum, potovalec, iz Budimpešte. — Frankl, Henkel in Goldhamer, trgovci, z Dunaja. — Zhuber pl. Okrog iz Litije. — Weiss iz Gradca. — Schwarz, trgovec, iz Križevcev. — dr. Šlajmer, zdravnik, iz Zagreba. — Globočnik iz Kranja. — Sarabahia, kapitan, s soprogo, iz Bakra. — Pekarek, trgovec, z Dunaja. — Fink, trgovec, iz Linca. — Richter in Grenzmann, trgovca, iz Berolina.

Pri **avstrijskem caru**: Hellrigl s soprogo iz Monakovega. — Vidmar, trgovec, s Črnega Vrha. — Kordisch z rodbino iz Beljaka. — Berlič, gostilničar, iz Litije. — Petrovec, učitelj, iz Čemšenika. — Janša s sinom iz Begunj.

Pri **bavarskem dvoru**: Planinz, posestnik, iz Bistrice. — Hönigman, Leschitz, Križ, Lakner iz Kočevja. — Bamberger, potovalec, iz Trsta.

Umrli so:

29. aprila. Rudolf Kovač, delavčev sin, 14 dni, Poljanska cesta 27, katar v črevih. — Elizabeta Greissler, usmiljena sestra, 39 let, Kravja dolina 1, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil
opazovanja		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
30	7. u. jut.	738.5	10.4	brezv.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	737.9	19.0	sl. zapad	jasno	
	9. u. zveč.	738.8	13.0	"	"	
Srednja temperatura 14.1°, za 3.0° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld	75 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16% "	92 "	70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 "	65 "
Papirna renta, davka prosta	101 "	88 "
Akcije avstr.-ogerske banke	996 "	— "
Kreditne akcije	302 "	— "
London	117 "	05 "
Srebro	— "	— "
Francoski napoleonid.	9 "	28 "
Cesarski cekini	5 "	51 "
Nemške marke	57 "	22 1/2 "

Dobro prodajalko

za mešano blago

takoj sprejemem za filialo v Dragi.

J. Modic,

(3—3)

Nova Vas pri Rakeku.

V prodajalnico z mešanim blagom vsprejme se takoj

čvrst dečko,

ki je dovršil prvi ali drugi gimnazijalni razred z dobrim vspehom.

France Kos,

(2—2)

trgovec v Idriji.

Naprodaj je iz proste roke

hiša s prodajalnico.

Slonove ulice št. 16. Celje.

Ponudbe sprejema: **U. Štibernik.** Celje.

(3—2)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.